

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่องความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การทดสอบเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุ 20 ปีขึ้นไป ทั้งหมด

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 10% ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 4 ช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นอายุไม่ถึง 40 ปี 40-49 ปี 50-59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป ประมาณช่วงชั้นละ 150 คน และการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenient Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

3.2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 14 ข้อ โดยมีลักษณะตั้งข้อคำถามเป็นแบบเลือกคำตอบตามตัวเลือกที่กำหนด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การใช้บริการสินเชื่อทั่วไป กรรณสิทธิ์ที่อยู่อาศัย ประสบการณ์การใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย

3.2.2 ส่วนที่ 2 ทักษะทางการเงิน มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1.ความรู้ทางการเงิน จำนวน 7 ข้อ 2.พฤติกรรมทางการเงิน 18 ข้อ 3.ทัศนคติทางการเงิน 7 ข้อ รวมทั้งหมด 32 ข้อ โดยมีลักษณะตั้งข้อคำถามเป็นการเลือกคำตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามมาจาก (ศรีธัญญา ศีกสงคราม และอนงค์นุช เทียนทอง, 2563)

3.2.3 ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการมอมมรดก จำนวน 7 ข้อ โดยมีลักษณะตั้งข้อคำถามเป็นการเลือกคำตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามมาจาก (Mohammed and Sulaiman, 2018)

3.2.4 ส่วนที่ 4 ทัศนคติต่อสินเชื่อ จำนวน 10 ข้อ โดยมีลักษณะตั้งข้อคำถามเป็นการเลือกคำตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามมาจาก (คชาเทพ นิตสิริ, 2558; ชญาดา ทรัพย์เกิด, 2558)

3.2.5 ส่วนที่ 5 ความตั้งใจในการใช้สินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ จำนวน 14 ข้อ โดยมีลักษณะตั้งข้อคำถามเป็นการเลือกคำตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามมาจาก (คชาเทพ นิตสิริ, 2558; Mohammed and Sulaiman, 2018)

3.2.6 เกณฑ์ในการแปลผล

แบบสอบถามที่มีลักษณะตั้งข้อคำถามเป็นการเลือกคำตอบแบบประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ได้แก่ ตัวแปร ทักษะทางการเงิน แรงจูงใจในการมอมมรดก ทัศนคติต่อสินเชื่อ ความตั้งใจในการใช้สินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

ในการแปลความหมายข้อมูล จะทำโดยอาศัยขอบเขตของคะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

เกณฑ์ประเมิน = ระดับคะแนน

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ทัศนคติ/ความตั้งใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ทัศนคติ/ความตั้งใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ทัศนคติ/ความตั้งใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ทัศนคติ/ความตั้งใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ทัศนคติ/ความตั้งใจน้อยที่สุด

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1 การศึกษาค้นคว้า จากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย

3.3.2 การพัฒนาเครื่อง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้เคยใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละตัวแปร คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) โดยใช้สูตรในการคำนวณ (ดลไพสิทธิ์ อุปพงษ์, 2557; อ้างอิงจาก กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553)

$$\text{Cronbach's Alpha} = \frac{k\bar{r}}{1+(k-1)\bar{r}}$$

เมื่อ k = จำนวนคำถาม

r = ค่าเฉลี่ยของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคำถามนั้น ๆ

ตารางที่ 3.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ข้อคำถาม	ค่าความเชื่อมั่น (α) (n=30)	ค่าความเชื่อมั่น (α) (n=592)
ทักษะทางการเงิน	32	0.944	0.930
แรงจูงใจในการมอบรมรดก	7	0.908	0.851
ทัศนคติต่อสินเชื่อ	10	0.957	0.911
ความตั้งใจในการใช้สินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	14	0.944	0.922
รวม	63	0.962	0.963

จากตารางที่ 3.1 จากกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.908-0.957 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.962 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 592 คน ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.851-0.922 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.963 แบบสอบถามความเชื่อมั่นมีค่ามากกว่า 0.9 ถือมีความเชื่อมั่นในระดับสูงมาก

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มาจาก 2 ส่วน คือ

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากบุคคลที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป จากลูกค้าที่มาใช้บริการสินเชื่อที่ธนาคารออมสิน สาขาวารินชำราบ และผ่านเว็บไซต์ www.pantip.com Facebook และ Line รวมจำนวน 592 ตัวอย่าง โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-ตุลาคม 2566

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารจากผู้วิจัยท่านอื่นที่ได้ศึกษาไว้ก่อน รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากตำราวิชาการ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปที่พบ และการวิเคราะห์โดยสถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ความถี่(Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

3.5.2.1 สถิติการวิเคราะห์ความแตกต่าง (t-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent-Sample t-test)

3.5.2.2 สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกันมากกว่า 2 กลุ่ม และทดสอบว่าความแตกต่างเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบแบบ Least Significant Difference (LSD)

3.5.2.3 สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

3.5.2.4 สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3.5.2.5 สถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation) มีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ดลไพสทธิ์ อุปพงษ์, 2557; อ้างอิงจาก ปวีณา คำพุกกะ, 2552) ขนาดความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ ดังนี้

ขนาดความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.51-0.70	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
0.31-0.50	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.01-0.30	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

ตารางที่ 3.2 สรุปสมมติฐานการวิจัยและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	สถิติ
H ₁	เพศที่แตกต่างกันมีความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย ผู้สูงอายุต่างกัน	t-test
H ₂	อายุที่แตกต่างกันมีความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย ผู้สูงอายุต่างกัน	One-Way ANOVA
H ₃	สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุต่างกัน	t-test
H ₄	รายได้ที่แตกต่างกันมีความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย ผู้สูงอายุต่างกัน	One-Way ANOVA
H ₅	ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยต่างกัน	One-Way ANOVA
H ₆	อาชีพที่แตกต่างกันมีความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย ผู้สูงอายุต่างกัน	One-Way ANOVA
H ₇	อิทธิพลของทักษะทางการเงิน แรงจูงใจในการมอมรดก ทศนคติต่อสินเชื่อที่มีต่อความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย ผู้สูงอายุ	Multiple Regression Analysis
H ₈	อิทธิพลของความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ทศนคติทางการเงิน แรงจูงใจในการมอมรดก ทศนคติต่อสินเชื่อที่มีต่อความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	Multiple Regression Analysis

ตารางที่ 3.2 สรุปสมมติฐานการวิจัยและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	สถิติ
H ₉	อิทธิพลของพฤติกรรมกรรมการก่อนนี้ ทักษะคติทางการเงิน พฤติกรรมการออมเงิน พฤติกรรมการใช้จ่าย ความรู้ทางการเงิน แรงจูงใจในการมอบมรดก ทักษะคติต่อสินเชื่อที่มีต่อความตั้งใจในการใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	Multiple Regression Analysis

คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี